GuyAI
מבית GOOL בגרויות

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: קיץ תשפ"ג, 2023
מספר השאלון: 34282
שם התלמיד/ה: _____

אזרחות

שאלון 34282 (אקסטרניים)

הוראות לנבחן

הוראות
א. משך הבחינה: שעה וחצי.
ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה:
בשאלון זה פרק אחד – (2×50) – 100 נקודות
ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
ד. הוראות מיוחדות: אין.
יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד. יש לרשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.
השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.
בהצלחה!

בהצלחה!

השאלות

השאלות

הקטע שלפניכם לקוח מנאום של הנשיא יצחק הרצוג בתאריך 11/2/2023.
קראו את הקטע, וענו על שתיים מן השאלות 1–3.
ענו על שתיים מן השאלות 1–3 (לכל שאלה – 50 נקודות).
שימו לב: בחלק הראשון של כל שאלה (הצגת מושג) עליכם לענות על פי מה שלמדתם ולא על פי הקטע.
בחלק השני של השאלה עליכם לענות על פי הקטע.

1. עקרון שלטון העם

(50 נקודות)
(ראו בנספח: "אפשר להגיע להסכמה רחבה": הנשיא הרצוג קרא להידברות בנאום מיוחד לאומה)

הציגו את העיקרון הדמוקרטי: עקרון שלטון העם.

הסבירו כיצד עיקרון זה בא לידי ביטוי בקטע.

(50 נקודות)

2. עקרון הפלורליזם

(50 נקודות)
(ראו בנספח: "אפשר להגיע להסכמה רחבה": הנשיא הרצוג קרא להידברות בנאום מיוחד לאומה)

הציגו את העיקרון הדמוקרטי: עקרון הפלורליזם.

הסבירו כיצד עיקרון זה בא לידי ביטוי בקטע.

(50 נקודות)

3. הסמכויות של בית המשפט העליון

(50 נקודות)
(ראו בנספח: "אפשר להגיע להסכמה רחבה": הנשיא הרצוג קרא להידברות בנאום מיוחד לאומה)

הציגו את שתי הסמכויות (תפקידים) של בית המשפט העליון.

הסבירו כיצד אחת מן הסמכויות האלה באה לידי ביטוי בקטע.

(50 נקודות)

נספח – הקטעים

"אפשר להגיע להסכמה רחבה": הנשיא הרצוג קרא להידברות בנאום מיוחד לאומה

אזרחיות ואזרחי ישראל, אנחנו בעיצומם של ימים הרי גורל עבור עמנו, עבור מדינתנו. בשבועות האחרונים פעלתי בכל כוחי כדי להביא להסכמות רחבות בין הצדדים. שני הצדדים צריכים להבין שאם רק אחד מהם ינצח, ולא משנה מי - כולנו נפסיד, מדינת ישראל תפסיד.

ולכן, כפי שנהגו נשיאי ישראל בעבר במקרים קיצוניים כאלה - אני מסרב לעמוד מנגד. אני רואה ושומע את ההפגנות בכל רחבי הארץ, קהל עצום של פטריוטים שממממשים את הזכות למחאה, זכות יסוד בדמוקרטיה, ומחויבים באופן מוחלט לגורל העם והמדינה.

יש כמה הנחות יסוד שחשוב להתייחס אליהן בנוגע לרפורמה שעומדת על הפרק. בכנסת יושבים אנשים שאנחנו, כולנו, בחרנו בהם לנהל את המדינה שלנו. גם בתוך היחסים המאוזנים והרצויים בין הרשויות - זהו בית הריבון. לממשלה שנבחרת על ידי הכנסת יש זכות לממש מדיניות. מערכת היחסים בין רשויות השלטון נשענת על איזונים ובלמים, שבלעדיהם "איש את רעהו חיים בלעו", אבל שינויים יכולים להיות מהלך לגיטימי לחלוטין. רפורמה היא גם בסיס לשינוי מבורך, לצמיחה, להתאמה למציאות. אסור לשום רשות להיות מקובעת. הרשות השופטת חייבת להיות בית לייצוגן של כלל הדעות בחברה בישראל. למשל המצב שבו אין מספיק שופטים ממוצא מזרחי בבית המשפט העליון, מטריד אותי מאוד.

מערכת המשפט הישראלית היא תפארת מדינתנו. בית המשפט ושופטי ישראל שומרים על החברה ועל המדינה - ממש כך - מפני פשיעה, מפני התקפות מבחוץ על חיילי צה"ל, מפני אובדן של יסודות הצדק, החוק והמוסר, וכן - גם מפני דורסנות שלטונית כלפי זכויותיו של האדם והאזרח. אנחנו מדינת חוק ועלינו להודות על כך לרשות השופטת המקצועית, האחראית, העצמאית והבלתי תלויה שלנו.

יש כאן מיליוני אזרחים - הם, היהודים בתפוצות, ואוהבי ישראל גדולים בכל העולם - כולם רואים ברפורמה איום ממשי על הדמוקרטיה הישראלית. הם חוששים שהרפורמה במתכונתה הנוכחית מוחקת ועוקרת את כל האיזונים והבלמים בין הרשויות, והם חוששים כי לא ייוותר מי שיגן על האזרח מפני כוח השלטון.

פגשתי בשבועות האחרונים מנהיגים מכל שדרות העם - נבחרי ציבור ומנהיגי קהילות, רבנים, אנשי אקדמיה, רוח, כלכלה, ושלטון מקומי, פעילים חברתיים ומובילי דעת קהל. כאלה התומכים ברפורמה באופן מוחלט, וכאלה המתנגדים לה נחרצות. מהשיחות האלה, הארוכות, המקיפות והמעמיקות, אני קובע בוודאות: אפשר להגיע להסכמה רחבה שבה רווחתם של אזרחי ישראל תתעלה על כל ויכוח. כן, זה אפשרי!

אני פונה לנציגי רשויות השלטון בבקשה: עצרו את מחול השדים! פנו להידברות, הנמיכו את החומות, בנו את הגשרים.

כולנו מרגישים שאנחנו רגע לפני התנגשות. אני מבקש מכל אחת ואחד מכם, אחיי ואחיותיי הישראלים, האיומים מבחוץ גדולים דיים. אלימות מכל סוג - ועל אחת כמה וכמה אלימות נגד משרתי ציבור ונבחריו, היא קו אדום שאל לנו לחצות בשום פנים ואופן. בבחירה בין התפרקות לשותפות - אני בוחר בשותפות. אנחנו בוחרים בשותפות.

אפשר וצריך להגיע להסכם בתוך זמן קצר, בכל דרך שתבחרו. ובלבד שנעבור לשיח בונה ומקיים, ונזנח את השיח השולל, המזלזל והמבטל. האתגר הגדול מכולם הוא לשמור על עם ישראל - עם אחד. למען ערכיה של הכרזת העצמאות שהם סלע קיומנו, למען מדינת ישראל היהודית והדמוקרטית. עשו למענם. ולמעננו, ה' עוז לעמו ייתן, ה' יברך את עמו בשלום.

(מעובד על פי: א' ברסקי, "אפשר להגיע להסכמה רחבה": הנשיא הרצוג קרא להידברות בנאום מיוחד לאומה, מעריב, 12/02/2023)

כל הבגרויות באזרחות עם פתרונות מלאים: www.guyai.co.il/bagrut/civics